

ARCHEO-
LOGIA
POLSKI

TOM IV

1959

SPIS TREŚCI

Tomu IV Archeologii Polski

STUDIA I MATERIAŁY

	Zesz.	Str.
Abramowicz Andrzej, Ceramika z Czermna nad Huczwą . . .	1	149—184
Керамика из Чермна над Гучвой . . .		184—185
Bukowski Zbigniew, Nowe znaleziska „scytyjskie” z Polski	2	257—281
New „Scythian” Finds in Poland . . .		281—283
Gizbert Wanda, Woźniak Zenon, Odciski roślinne na po-		
lepie z późnorzymskich pieców garncarskich w Nowej Hucie-	2	285—295
-Mogile . . .		
Plant Imprints on Plaster From the Late Roman Kilns in Nowa		
Huta-Mogila . . .		295
Jażdżewski Konrad, Ogólne wiadomości o Czermnie-Czer-		
wieniu . . .	1	67—86
Общие сведения о Чермне-Червене . . .		87—91
Kostrzewski Józef, Udział archeologów polskich w międzyna-		
rodowych kongresach naukowych w okresie międzywojennym .	1	187—194
The participation of Polish archaeologists in international science		
congresses during the interwar period . . .		194—195
Kozłowski Janusz Krzysztof, Przyczynki do znajomości pa-		
leolitu Zagłębia Dąbrowskiego . . .	2	239—254
Beiträge zur Kenntnis des Paläolithikum von Zagłębie Dąbrowskie		254—255
Marciniak Józef, Znaczenie planigrafii dla badań archeologicz-		
nych . . .	1	47—64
The importance of planigraphy for archaeological researches	1	64—66
Nadolski Andrzej, Prace wykopaliskowe w Czermnie nad		
Huczwą, pow. Tomaszów Lubelski, w 1952 r. . .	1	93—102
Археологические раскопки в Чермне над Гучвой . . .		102—103
Piaskowski Jerzy, Metaloznawcze badania żelaznych wyrobów		
pochodzenia scytyjskiego . . .	1	29—44
Metallographical examinations of some Scythic iron implements		44—45
Stęślicka Wanda, Znaleźisko paleoantropologiczne z Siemonii,		
pow. Będzin . . .	2	231—237
Human fossil remains from Siemonia, Będzin admin. district . .		237
Zbierski Andrzej, Wczesnośredniowieczne materiały archeolo-		
giczne z Czermna nad Huczwą . . .	1	105—147
Раннесредневековый археологический материал из Чермна над		
Гучвой . . .		148
Zak Jan, Problem pochodzenia mieczów tzw. wikińskich na zie-		
miach zachodniosłowiańskich, głównie polskich . . .	2	297—342
Le problème de la provenance des épées dites des Vikings en		
territoires des Slaves occidentaux . . .		343—344

	Zesz.	Str.
Zak Jan, Uwagi o stylu zwierzęcym w sztuce wczesnośredniowiecznej na ziemiach polskich	1	7—27
Remarques sur le style zoomorphique dans l'art du haut Moyen Age en Pologne		27

POLEMIKI I DYSKUSJE

Tymieniecki Kazimierz, Z archeologii i historii. Odpowiedź (druga) profesorowi Włodzimierzowi Antoniewiczowi	2	345—357
--	---	---------

RECENZJE I SPRAWOZDANIA

A. I. Awgustinik, K woprosu o metodikie issledowanija driewniej kieramiki (Jadwiga Bronicka-Rauhutowa)	1	217—218
Documenta Archaeologica W. La Baume dedicata (Wojciech Szymański)	1	220—224
T. Dziekoński, K. Wesołowski, Charakterystyka metaloznawczo-technologiczna Drzwi Gnieźnieńskich (Roman Krzeszewski)	1	212—216
Z. Hilczerówna, Ostrogi polskie z X—XIII w. (Andrzej Nadolski)	1	210—212
Z. Hołowińska, Wczesnośredniowieczne grodzisko w Bonikowie w pow. kościańskim (Lechosław Rauhut)	1	206—210
K. Horedt, Ceramika slavá din Transilvania (Lechosław Rauhut)	1	218—220
L. Kilian, Haffküstenkultur und Ursprung der Balten (Józef Kostrzewski)	2	377—384
A. Knapowska-Mikołajczykowa, Wczesny okres epoki brązu w Wielkopolsce (Jan Dąbrowski)	2	384—386
A. Nadolski, Polskie siły zbrojne w czasach Bolesława Chrobrego. Zarys strategii i taktyki (Zofia Hilczerówna)	2	387—390
E. Sprockhoff, Das Lausitzer Tüllenbeil (Zbigniew Bukowski)	1	200—206
K. Tymieniecki, Ziemie polskie w starożytności. Uwagi archeologiczne (Włodzimierz Antoniewicz)	2	359—377
T. Voigt, Das frühbronzezeitliche Gräberfeld von Wahlitz, Kreis Burg (Józef Kostrzewski)	2	387
B. Widera, Die wirtschaftlichen Beziehungen zwischen Deutschland und der Kiever Rus' in der ersten Hälfte des XI. Jahrhunderts (Wojciech Szymański)	1	216—217
L. F. Zotz, Altsteinzeitkunde Mitteleuropas (Maria Chmielewska)	1	197—200

KRONIKA

Seminarium Archeologii Słowiańskiej w Krakowie, dn. 15 V — 17 V 1957 r. (L. Leciejewicz)	2	391—393
Sprawozdanie z prac Działu I, Archeologii Polski, IKHM PAN w 1957 r. (K. Dąbrowski)	2	394—403

ARCHEOLOGIA POLSKI

Nie wypożycza się

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM IV

Zeszyt I

P 319

WARSZAWA 1959 WROCŁAW
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Redaktor Wydawnictw
Działu I Archeologii Polski
Instytutu Historii Kultury Materialnej
WITOLD HENSEL

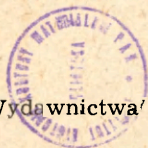
Redaktor Serii
ZDZISŁAW RAJEWSKI

Sekretarz Redakcji
JERZY GAŚSOWSKI

Rada Redakcyjna
ALEKSANDER GIEYSZTOR, WITOLD HENSEL,
KONRAD JAZDZEWSKI, ZDZISŁAW KĘPIŃSKI,
KAZIMIERZ MAJEWSKI, ZOFIA PODKOWIŃSKA

Adres Redakcji
Instytut Historii Kultury Materialnej
Warszawa, Nowy Świat 72
tel. 6-52-31, wewn. 153

~~D.H. 84~~

Redaktor Wydawnictwa/ Zofia Kozłowska

Wszelkie prawa zastrzeżone
Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo Polskiej Akademii
Nauk, Wrocław 1959. Wydanie I. Nakład 600+150 egz. Objętość ark.
wyd. 16,55, ark. druk. 14+3 wkl., ark. form. A-1 20. Papier ilustracyjny
kl. V. 80 g, 70×100 (16), z fabryki we Wrocławku. Oddano do składania
16 VI 1959, podpis. do druku 16 XII 1959, druk ukończono w grudniu 1959.
Wrocławska Drukarnia Naukowa. – Nr zam. 134/59. – L-17. Cena zł 40, –

SPIS TREŚCI

STUDIA I MATERIAŁY

Jan Zak, Uwagi o stylu zwierzęcym w sztuce wczesnośredniowiecznej na ziemiach polskich	7
Remarques sur le style zoomorphique dans l'art du haut moyen âge en Pologne	27
Jerzy Piaskowski, Metaloznawcze badania żelaznych wyrobów pochodzenia scytyjskiego	29
Metallographical examinations of some Scythic iron implements	44
Józef Marciniak, Znaczenie planigrafii dla badań archeologicznych	47
The importance of planigraphy for archaeological researches	64
Konrad Jażdżewski, Ogólne wiadomości o Czermnie-Czerwieniu	67
Общие сведения о Чермне-Червене	87
Andrzej Nadolski, Prace wykopaliskowe w Czermnie nad Huczwą, pow. Tomaszów Lubelski, w 1952 r.	93
Археологические раскопки в Чермне над Гучвой	102
Andrzej Zbierski, Wczesnośredniowieczne materiały archeologiczne z Czerмна nad Huczwą	105
Раннесредневековый археологический материал из Чермна над Гучвой	148
Andrzej Abramowicz, Ceramika z Czerмна nad Huczwą	149
Керамика из Чермна над Гучвой	184
Józef Kostrzewski, Udział archeologów polskich w międzynarodowych kongresach naukowych w okresie międzywojennym	187
The participation of Polish archaeologists in international science congresses during the inter-war period	194

RECENZJE I SPRAWOZDANIA

L. F. Zotz, Altsteinzeitkunde Mitteleuropas (Maria Chmielewska)	197
E. Sprockhoff, Das Lausitzer Tüllenbeil (Zbigniew Bukowski)	200
Z. Hołowińska, Wczesnośredniowieczne grodzisko w Bonikowie w pow. kościańskim (Lechosław Rauhut)	206
Z. Hilcerówna, Ostrogi polskie z X—XIII w. (Andrzej Nadolski)	210
T. Dziekoński, K. Wesołowski, Charakterystyka metaloznawczo-technologiczna Drzwi Gnieźnińskich (Roman Krzeszewski)	212
B. Widera, Die wirtschaftlichen Beziehungen zwischen Deutschland und der Kiever Rus' in der ersten Hälfte des XI. Jahrhunderts (Wojciech Szymański)	216
A. I. Awgustinik, K woprosu o metodikie issledowanija drevniej keramiki (Jadwiga Bronicka-Rauhutowa)	217
K. Horedt, Ceramika slavã din Transilvania (Lechosław Rauhut)	218
Documenta Archaeologica W. La Baume dedicata (Wojciech Szymański)	220

**WYDAWNICTWA
INSTYTUTU HISTORII KULTURY MATERIALNEJ PAN**

ARCHAEOLOGIA POLONA

Cena zł

Tom I, Warszawa 1958 Ossolineum, ss. 97	20,—
Tom II (w druku)	

ARCHEOLOGIA

Tom V, 1952—1953, Warszawa—Wrocław 1955 Ossolineum, ss. 441	129,—
Tom VI, 1954, Warszawa—Wrocław 1956 Ossolineum, ss. 323	92,—
Tom VII, z. 1, 1955, Warszawa—Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 242	90,—
Tom VII, z. 2, Warszawa—Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 272	95,—
Tom VIII, z. 1, 1956, Warszawa—Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 292	95,—
Tom VIII, z. 2, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 293—507	65,—
Tom IX (w druku)	

ARCHEOLOGIA POLSKI

Tom I, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 292	60,—
Tom II, z. 1—2, Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 400	70,—
Tom III, z. 1, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 227	40,—
Tom III, z. 2, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 229—414+2 nlb.	35,—
Tom IV, z. 1, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 224	40,—

BIBLIOTHECA ANTIQUA

Tom I, Anna Świderek, <i>La propriété foncière privée dans l'Égypte de Vespasien et sa technique agricole d'après P. Lond.</i> 131 (w druku)	
Tom II, Bogdan Rutkowski, <i>Terra sigillata znaleziona w Polsce</i> (w druku)	

INVENTARIA ARCHAEOLOGICA. POLOGNE

I, Łódź 1958 PWN	
II, Łódź 1959 PWN	
III, Łódź 1959 PWN	
IV (w druku)	

POLSKIE BADANIA ARCHEOLOGICZNE

1. Jacek Ślaski, Stanisław Tabaczyński, <i>Wczesnośredniowieczne skarby srebrne Wielkopolski (Polskie skarby wczesnośredniowieczne, Inwentarze, t. 1)</i> , Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 86+2 wklejki + 27 tabl.	40,—
2. Stanisław Tabaczyński, <i>Z badań nad wczesnośredniowiecznymi skarby srebrnymi Wielkopolski</i> , Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 69	20,—
3. <i>Poznań we wczesnym średniowieczu</i> , t. I, praca zbiorowa pod redakcją W. Hensla, Warszawa—Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 129+1 tabl. nlb.	42,—
4. Teresa i Ryszard Kiersnowscy, <i>Wczesnośredniowieczne skarby srebrne z Pomorza (Polskie skarby wczesnośredniowieczne, Inwentarze, t. 2)</i> , Warszawa—Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 134+31, tabl.+1 mapa	65,—
5. <i>Poznań we wczesnym średniowieczu</i> , t. II, praca zbiorowa pod redakcją W. Hensla (w druku)	

SPRAWOZDANIA ARCHEOLOGICZNE

I, Wrocław 1955 Ossolineum, ss. 279	41,—
II, Wrocław 1956 Ossolineum, ss. 188	25,—
III, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 327	60,—
IV, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 230	40,—
V, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 302+7 tabl. nlb.	55,—
VI, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 174	35,—
VII, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 101	17,—
VIII (w druku)	

KWARTALNIK HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

Rocznik I, 1—2/1953, Warszawa 1953 PWN, ss. 291	30,—
Rocznik II, 1—4/1954, Warszawa 1954 PWN, ss. 840	60,—

Cena zł 40.—

Rocznik III, 1—4/1955, Warszawa 1955 PWN, ss. 828	60,—
Rocznik IV, 1—4/1956, Warszawa 1956 PWN, ss. 752	80,—
Rocznik V, 1—4/1957, Warszawa 1957 PWN, ss. 844	140,—
Rocznik VI, 1—4/1958, Warszawa 1958 PWN, ss. 753	140,—
Rocznik VII, 1—2/1959, Warszawa 1959 PWN, ss. 556	70,—

STUDIA I MATERIAŁY DO HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

Tom I, <i>Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa</i> , t. 1, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 530	75,—
Tom II, <i>Studia z dziejów gospodarstwa wiejskiego</i> , t. 1, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 520	90,—
Tom III, <i>Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa</i> , t. 2, Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 383	55,—
Tom IV, <i>Studia z dziejów gospodarstwa wiejskiego</i> , t. 2 (w druku)	
Tom V, <i>Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa</i> , t. 3 (w druku)	

STUDIA WCZESNOŚREDNIOWIECZNE

Tom I, Wrocław 1952 Ossolineum, ss. 208, 151 tabl.	80,—
Tom II, Wrocław 1953 Ossolineum, ss. 144, 51 tabl., 2 mapy	55,—
Tom III, Wrocław 1955 Ossolineum, ss. 384, 154 tabl.	77,—
Tom IV, Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 392, 14 tabl.	70,—

ŹRÓDŁA DO HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

<i>Instrukcje gospodarcze dla dóbr magnackich i szlacheckich z XVII—XIX wieku</i> , t. 1, Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 749	145,—
<i>Katalog zabytków budownictwa przemysłowego</i> , t. 1, z. 1; t. 2, z. 1, Wrocław—Warszawa 1958 Ossolineum, ss. 128	25,—
<i>Katalog zabytków budownictwa przemysłowego</i> , t. 2, z. 2, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 120	25,—

ETNOGRAFIA POLSKA

Tom I, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 440	55,—
Tom II, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 502	85,—

BIBLIOTEKA ETNOGRAFII POLSKIEJ

Nr 1, <i>Studia i materiały do historii kultury wsi polskiej w XIX i XX w. Zajęcia pozarolnicze. Współdziałanie gospodarcze</i> , Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 436	70,—
Nr 2, Alfred Zaręba, <i>Zbieranie materiałów gwarowych. Wskazówki dla etnografa w terenie</i> , Wrocław 1956 Ossolineum, ss. 54	4,80
Nr 3, Kazimierz Moszyński, <i>Człowiek. Wstęp do etnografii powszechnej i etnologii</i> , Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 855, 38 tabl. nlb.	90,—
Nr 4, M. Gładyszowa, <i>Wiedza ludowa o gwiazdach</i> (w druku)	

POLSKI ATLAS ETNOGRAFICZNY

Zeszyt próbny, Wrocław 1958, 17 map+suplement

ŹRÓDŁA ORIENTALNE

Tom I, <i>Źródła arabskie do dziejów Słowiańszczyzny</i> , t. 1, wydał i opracował Tadeusz Lewicki, Wrocław 1956 Ossolineum, ss. 383	39,50
--	-------

OPRACOWANIA MONOGRAFICZNE

Witold Hensel, <i>Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna</i> , Warszawa 1956 PWN, ss. 493	51,80
Jan Pazdur, <i>Zakłady metalowe w Białogonie (1614—1914)</i> , Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 247	44,—
<i>Pierwsza Sesja Archeologiczna</i> , Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 432	73,—
Witold Hensel, <i>Studia nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej</i> , t. IV (w druku)	
Józef Kostrzewski, <i>Zachodniosłowiańskie groby ciałopalne</i> (w druku)	

К. 17 БИБЛИОТЕКА
I
H
K
M
P 319